

Krátká správa o výsledku kontroly

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2013.

Účelom kontroly bolo preveriť, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s verejnými prostriedkami a s majetkom štátu. Preveriť postupy pri tvorbe rezerv; preveriť správnosť zostavenia záverečného účtu za rok 2012.

Protokol bol vyhotovený v súlade so zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v stupni utajenia V – vyhradené.

Predmetom kontroly bolo:

- hospodárenia so štátnymi hmotnými rezervami
- hospodárenie s mobilizačnými rezervami
- nakladanie a hospodárenie s núdzovými zásobami ropy a hospodárenie s pohotovostnými zásobami
- nakladanie s rozpočtovými prostriedkami pri výstavbe pavilónu na výrobu vakcíny
- hospodárenie kapitoly štátneho rozpočtu

Kontrola bola vykonaná v čase od 15.02.2013 do 30.04.2013 (s prerušovaním) v kontrolovanom subjekte:

Správe štátnych hmotných rezerv SR, Pražská 29, 812 63 Bratislava 1, IČO 308 443 63

Kontrola bola vykonaná za kontrolované obdobie rokov 2011 a 2012. V prípade potreby bola kontrolovaná oblasť, podľa predmetu kontroly zdokumentovaná aj za predchádzajúce a nasledujúce obdobie.

Správa je ústredný orgán štátnej správy. Nie je typickou rozpočtovou organizáciou, pretože hoci je zapojená svojimi príjmami a výdavkami na štátny rozpočet, vykonáva aj obchodnú činnosť súvisiacu s realizáciou obmien a zámen štátnych hmotných rezerv z mimorozpočtových zdrojov. Plní úlohy vyplývajúce zákona o štátnych hmotných rezervách.

V zmysle ustanovení citovaného zákona, štátne hmotné rezervy sú majetkové hodnoty vytvárané, doplňované, spravované, uložené a ochraňované na území SR, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Podľa určenia sa ŠHR delia na :

- hmotné rezervy
- mobilizačné rezervy
- pohotovostné zásoby

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov boli zistené viaceré nedostatky pri uplatňovaní ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, zákona o štátnych hmotných rezervách, zákona o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, ako aj vnútorných smerníc pre oblasť nakladania so štátnymi hmotnými rezervami.

Pri obmene obilia, mäsa zvolený postup nereprezentoval ten najhospodárnejší spôsob využitia verejných prostriedkov. Obdobne i pri nesúbežnej obmene cukru bolo podstúpené neprimerané riziko na úkor záujmov štátu. Taktiež vyčlenenie prebytočného majetku štátu,

skladajúce z rôznych nehnuteľných majetkov bolo zdĺhavé a nedôsledne realizované, čím vzrastali náklady na jeho udržiavanie.

Pri hospodárení s mobilizačnými rezervami neboli dôsledne uplatňované ustanovenie zákona o štátnych hmotných rezervách, podľa ktorého správa rezerv zabezpečuje koordinácia činností ústredných a ostatných štátnych orgánov v oblasti štátnych hmotných rezerv. Kontrolou boli zistené rozdiely v údajoch uvádzaných v jednotlivých plánovacích obdobiach v procese nakladania s mobilizačnými rezervami.

Z preverenia stavu pri nakladaní s rozpočtovými prostriedkami pri výstavbe pavilónu na výrobu pandemickej vakcíny, došlo k pochybeniam v rámci plánovacieho procesu jeho výstavby. Analýza prevádzkovateľa technológii pavilónu bola vykonaná až tesne pred dokončením výstavby. Dovtedy existovali len nezáväzné stanoviská a návrhy možných potenciónálnych prevádzkovateľov pavilónu.

V súčasnosti známe odborné stanoviská ako i záujem potenciónálnych prevádzkovateľov (majúcich príslušné oprávnenia a kapacity) o ďalšie využitie pavilónu k pôvodnému účelu nenasvedčujú tomu, že finančné prostriedky použité na nákup technológie boli použité hospodárne, efektívne a účelne.

Porušenia ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách sa týkali 8 prípadov porušenia finančnej disciplíny v dôsledku neefektívneho, neúčelného a nehospodárneho využitia finančných prostriedkov pri hospodárení s štátnymi hmotnými rezervami, najmä v oblasti ich tvorby, obmeny a vyčleňovania.

Porušenia ustanovení zákona o štátnych hmotných rezervách sa týkali 5 prípadov porušení v dôsledku, ktorých neboli správne zabezpečené úlohy súvisiacich s tvorbou, financovaním, hospodárením a kontrolou štátnych hmotných rezerv a nedostatočnej preukázateľnosti opodstatnenosti vytvorených rezerv a potreby ich zachovania.

Obchodný zákonník bol porušený v 3 prípadoch, kedy došlo k porušeniu príslušných ustanovení, podľa ktorých zhotoviteľ je povinný vykonať dielo riadnym ukončením a odovzdaním predmetu diela objednávateľovi v dohodnutom mieste. Súčasne nebolo naplnené ustanovenie zákona, podľa ktorého nebolo určené o aké zhotovenie diela sa jednalo.

Výsledky kontroly boli prerokované so štatutárnym zástupcom SŠHR SR. Kontrolovanému subjektu bolo uložené prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a v termíne do 10.06.2013 ich doručiť na NKÚ SR.

Bratislava, máj 2013